

СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА ЮРИДИЧЕСКА БИБЛИОТЕКА НА СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ В ЛЮКСЕМБУРГ

гл. ас. д-р Тая Тодорова

Библиотеката на Съда на европейските общности е модел за съвременна организация на специализирана библиотека с модерни мениджърски решения относно автоматизацията и приложението на информационните технологии, функционирането и публичната комуникацията*.

Библиотеката на Съда на Европейските общности е основана през 1953 г. заедно със създаването на институцията. Тя развива фонда си в следните юридически области: общностно право, международно право, сравнително право, национално право, обща теория на правото. Други области в комплектуването, по-слабо застъпени, са: икономика, политика, социални и административни науки, библиотекознание. Библиотеката разполага с богата сбирка от едноречни и многоречни речници, както и с голям брой официални вестници, парламентарни актове и други официални периодични издания. Фондът наброява над 250 000 тома книги и над 1000 абониранни периодични издания.

Всички новопостъпили в библиотеката заглавия, включително периодичните издания и брошурите, се обработват аналитично, с цел да бъдат открити и класифицирани с класификационни индекси и предметни рубрики:

– научните статии по въпроси на общностното право и на другите правни области, които могат да имат значение за работата на институцията;

– бележките и коментарите на правната доктрина на решенията на Съда, Първоинстанционния съд и Съда на публичната служба.

През 2008 г. Библиотеката на Съда на Европейските общности закупува библиотечния софтуер **SirsiDyNix Symphony** и започва процес на миграция на данните от старата система multiLIS. Новият продукт поддържа и кирилска азбука, което създава възможност да се пристъпи към транслитериране на съществуващите до момента записи с латински букви на кирилица. Ръководството на библиотеката взема решение да бъде поканен български библиотекар за обработка на литературата и периодиката на български и руски език.

В периода 01.08.–31.10. 2009 г. имах удоволствието и отговорността да бъда част от екипа на Библиотеката на Съда на Европейските общности, да изпълня тези задачи и редица други дейности.

Библиотеката на Съда на Европейските общности е специализирана юридическа библиотека от ведомствен тип, т.е. обслужваща нуждите на институцията. Външни читатели са изключение, и то след специално разрешение.

В сайта на Съда на европейските общности библиотеката е представена със своя страница на всички езици на страните-членки, включително и на български език: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7058/bibliotheque.

Читалните зали на библиотеката са разположени на 3 нива, намират се в Сграда Б и основният вход на първия етаж е в непосредствена близост до централния вход на Съда. Работното време е: понеделник – четвъртък от 9.00–18.30 ч.; петък от 9.00–17.00 ч.

С много важни функции е натоварен, т.нар. Help Desk: оторизиране на читателите за достъп до библиотеката, регистриране на читателите, въвеждаща екскурзия в библиотеката, информационни консултации, свързани с използването на ресурсите и услугите на библиотеката, въпроси от всякакъв характер, касаещи информационните нужди на потребителите.

Организацията на Help Desk е следната: ръководителят на секция “Обслужване на потребителите” е пряко отговорен за дейността и разрешава по-сложните възникнали въпроси, а на ротационен принцип по половин работен ден дежурят екип от библиотекари от секция “Комплектуване, индексирание и каталогизация”. Дейността на Help Desk се приема като изключително важна за цялостното представяне на библиотеката в институцията. Това е непосредствената комуникация с потребителите, а техните удовлетворени заявки са атестация за приноса на библиотеката в цялостната работа на Съда. Всяко читателско запитване се посреща отговорно и се полагат всички необходими усилия за неговото изпълнение – информационни справки,

* Представената информация и обобщения изразяват само личното мнение на авторката и не ангажират по никакъв начин Библиотеката на Съда на ЕО.

проверка на място в книгохранилищата и т.н. В помощ на лесната и бърза ориентация на читателите в библиотечното пространство се предоставя “Карта на читалните зали – нива 0, 1 и 2”, достъпна на френски и английски език и в сайта на библиотеката. С предварителна заявка към Help Desk, външни посетители могат да се запишат за екскурзия в библиотеката.

В читалнята на Библиотеката на Съда на Европейските общности са предоставени терминали за търсене в електронния каталог, както и няколко компютри, свързани с Интернет. Книгите са подредени по топографска схема, разработка на библиотеката. Текущата периодика е разположена по страни и е достъпна на ниво 0 на читалнята. Лавиците се придвижват автоматично, работи се с френската електронна система Paternoster, като потребителят задава по предоставена му схема номера на реда на търсеното издание. Заглавията се ползват на място в библиотеката, като се предоставят копирни услуги, безплатни за служителите на институцията.

Електронният каталог на библиотеката Sirsi Dyntaxa Symphony не е достъпен през Интернет, но се очаква да бъде до края на 2010 г. В Интранет на Съда на ЕО в страницата на библиотеката е публикуван “Пътеводител за ползване на електронния каталог на Библиотеката на Съда на Европейските общности” с разнообразни примери и подходи за търсене. Консултация за ползване на каталога може да се получи и от специалистите на Help Desk. При заявка и сформирание на групи от над петима желаещи, специалист-автоматизатор провежда обучение по информационна компетентност с цел повишаване на ползваемостта на предлаганите от библиотеката ресурси и услуги.

Организация и състав на електронните колекции на библиотеката:

Bibliothèque Periodique – Електронна библиотека с периодични издания, организирани в следните рубрики:

- Сравнително международно право
- Европейско право
- Право на страните-членки и на страните-кандидатки за присъединяване към ЕС
- Трети страни
- Други издания

Основният информационен доставчик е компанията SwetsWise.

Българската колекция от периодични издания включва 12 заглавия, сред които онлайн и пълнотекстово достъпни са: в. “Държавен вестник”, сп. “Адвокатски преглед” и сп. “Правен свят”; онлайн до ниво абстракт и съдържания са достъпни 7 издания – сп. “Правна мисъл”, сп. “Административно правосъдие”, сп. “Съвременно право”, сп. “Общество и право”, сп. “Юридически свят”, сп. “Търговско и конкурентно право”, сп. “Труд и право”, които се комплектуват като книжни издания. Библиотеката е абонирана и за сп. “Европейска интеграция и право”, сп. “Търговско право” и сп. “Правата на човека”.

Bibliothèque Numerique – Електронна библиотека, съдържаща:

– бази данни на CD ROM и онлайн, организирани в две тематични поредици: международни и национални (по азбучен принцип от А-Z). Българската база данни, за която е абонирана библиотеката, е Ciela.net;

– CURIA – База данни на Съда на ЕО на CD ROM, в момента се издава на 11 езика, все още не на български език;

– речници и енциклопедии на CD ROM и онлайн;

– колекция от студии и статии – на CD ROM и онлайн също организирани по национален признак;

– колекция от годишници и сборници – на CD ROM и онлайн – международни и национални ресурси.

В сайта на библиотеката е публикуван “Пътеводител за **Bibliothèque Numerique**” с разнообразни примери, инструкции за ползване на електронните ресурси и с контактна информация на специалистите-автоматизатори за допълнителни въпроси и съдействие.

Във фонда на Библиотеката изданията на български език (монографии, сборници, речници, справочници) наброяват около 700 библиотечни единици. Българската литература, периодични издания и аналитично обработени статии вече са представени на български език в електронния каталог. По време на своя престой, осъществих връзка с Централната библиотека на БАН в София за бъдещ обмен на записи между двете библиотеки.

Издания на Библиотеката на Съда на Европейските общности:

Нова библиография – Месечна библиография, която съдържа пълен списък на всички новопостъпили заглавия и на подобрени статии от правната доктрина през съответния период. Библиографията обхваща две отделни части :

част А : юридически публикации, свързани с европейската интеграция;

част Б : обща теория на правото, международно право, сравнително право, национално право и други области.

Юридическа библиография на европейската интеграция

Годишно издание в два тома, съставяно на основата на постъпилите заглавия и анализирани периодични издания в областта на общностното право през съответната година. През 1990 г. библиографията става официално издание на Европейските общности. Тя съдържа многобройни библиографски препратки, организирани по области и индекс с имената на авторите. Годишната библиография може да бъде закупена от пунктовете за продажба на изданията на Службата за официални публикации на Европейските общности (ОРОСЕ).

Специализирана юридическа библиотека, Библиотеката на Съда на Европейските общности има **специфична организация на фондове и колекции,**

както и класификационна схема, разработени специално за нуждите на библиотеката от администратор-юрист. В сайта на библиотеката са публикувани:

- Класификационна схема на Съда на Европейските общности (Classification Scheme);
- План на Класификационната схема (Plan of the Classification Scheme);
- Топографски план (Plan Topographique);
- Цялостен топографски план на библиотеката (Plan Topographique Global de la Bibliothèque), който представя разположението на фондовете в читалните зали и в книгохранилището.

Книгохранилището на Библиотеката на Съда на ЕО е разположено на 2 нива, свързано е с читалните зали от ниво 1 с директна връзка. От централния вход на библиотеката се пресича коридор и с асансьори също се достига до книгохранилището. Фондът е подреден съобразно разработената топографска схема в стелажи тип компактоси.

Политиката на комплектуване на библиотеката е пряко свързана с нейните институционални задачи и отговорности. Работи се с доставчици на литература от всички страни. Целият цикъл: подбор – поръчка-доставка – обработка на изданията, се извършва в оптимално кратки срокове. Колекциите се обогатяват и по заявка на различни отдели и структурни звена на Съда, като например предложения от преводаческите отдели по отношение на речниците и справочните издания.

Организационна структура на библиотеката:

Директор, Секретари

Секция А: Отдел Комплектуване, индексирание и каталогизация

Подсекция: Индексирание на документи

Подсекция: Каталогизация на документи

Секция В: Периодика

Секция С: Обслужване на потребителите

Секция D: Отдел Информационни приложения

Вътрешна комуникация и координация

В състава на библиотеката са включени администратори – юристи, отговорни за аналитичната обработка на документите, за класирането и предметизирането на литературата. Главният администратор е и автор на Класификационната схема и на Топографската схема на библиотеката като редовно ги актуализира според развитието на проблематиката. Останалите специалисти са библиотекар-асистенти и секретарски състав.

С цел недопускане на грешки и пропуски в обработката на документите, работният цикъл, например при каталогизирането, включва: каталогизиране на документи от библиотекар, принтиране на списък за деня и предаване на коректор; проверка от коректора, поправки, връщане на списъка за нанасяне на корекциите на специалиста, направил описанието; предаване на библиотечния материал за подреждане във фонда.

Мениджмънт на библиотеката:

- Важно значение за оптималното протичане на работата на библиотеката имат ежеседмичните срещи,

ръководени от директора на библиотеката и с участието на най-старшите библиотекарите от секциите, главния администратор-юрист и системния администратор.

- Нов момент е провеждането на семинари по актуални професионални проблеми. Напр. семинар на екипа от Help Desk, семинар на каталогизаторите и други. Тези срещи-дискусии се инициират от самите колеги и целят да се обсъдят възникнали в процеса на работа специфични случаи, например – при обработката на литература, или за популяризиране на полезни възможности/опции на новата система и т.н. Провеждат се в дух на конструктивност и желание да се достигне до модели и решения, които после да се следват в практиката.

- Въвеждането на нови специалисти в работата на библиотеката се осъществява на базата на срещи във всички секции и запознаване с техните функции и дейност. Според спецификата на работното място на новопостъпващия колега, определен специалист сътрудничи за неговото професионално навлизане в предстоящата дейност.

- Използване на аутсорсинг в библиотеката. За сътрудници за краткосрочен период и конкретни задачи се изготвя “Работна програма”, която се одобрява от директора на библиотеката.

- Междубиблиотечно сътрудничество. Библиотеката на Съда на ЕО е член на EUROLIB, групата на европейските институционални библиотеки, създадена по инициатива на Генералния секретар на Европейския парламент.

- Вътрешноинституционална комуникация – Интранет системата на Съда и на библиотеката предоставя електронна поща, която се използва активно за комуникация между състава на библиотеката. Съобщенията варират от: обмен на актуализирана информация за услуги и ресурси или за реорганизация на библиотечните колекции до информация за отсъствието на колега, поздравления по поводи, организация на семинари, мероприятия и др.п.

За успешното развитие на Библиотеката на Съда на Европейските общности допринася изключително много междуличностната комуникация в дух на уважение, внимание, колегиалност, взаимопомощ и респект към всеки специалист. Да бъдеш част от тази общност е отговорност, но и обогатяващо лично и професионално преживяване.

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ

Съд на Европейските общности – Библиотека: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7058/, <http://curia.europa.eu/en/instit/services/index.htm>

Court of Justice of the European Communities: http://intranet/brd/Direction_Generale_de_la_Bibliotheque.

Kuerten, Jos. The Library of the Court of Justice of the European Communities. // *Сборник доклади от Международна конференция “Университетските библиотеки – мост към единното европейско образователно пространство”*, 16–17 ноември 2008 г., комплекс “Извора”, Арбанаси. София, Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2009, с. 81–91.